

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгэ Республикэм и Президенту Тхьаклушынэ Аслъан тыгуасэ Тэхутэмыкое районым щылагъ. Ащ игъусагъэх АР-м и Премьер-министрзу Къумпыл Мурат, ащ игуадзэу Алексей Петрусенкер, АР-м культурэмкӀэ иминистрзу Чэмышшо Гъазый, АР-м физическэ культурэмкӀэ ыкӀи спортымкӀэ и Комитет итхьаматэу Хьасанэкъо Мурат, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм ащыщхэр, муниципальнэ образованиеу «Тэхутэмыкое районым» иадминистрацияе ипашэу Пшыдатэкъо Ризо, нэмыкӀхэри.

Пэнэхэсрэ Псэйтукурэ ягушӀуагъо адигощыгъ

Республикэм ипашэ апэдэдэ зэкӀолагъэр къуаджэу Пэнэхэс ары. Мыщ дэт гурыт еджапӀэм футбол цӀыкӀум иешӀапӀэу къыщызӀуахыгъэм изытет зыщигъэгозагъ, къызэрэугъонигъэ цӀыфхэм гущыӀэгъу афэхугъ.

— НэмыкӀ муниципальнэ образованиехэм ялытыгъэм, Тэхутэмыкое районым сыд фэдэрэ лъэныкъокӀи лъэкӀэу, амалзу илӀхэр нахьыб, — къыӀуагъ Тхьаклушынэ Аслъан. — Ау ащ емыллытыгъэу, республикэм иэкономикэ хэбьонигъэхэр ышӀынхэмкӀэ лъэшэу тызыщыгуыгъэр районым тапӀкӀи ӀэпыӀэгъу тыфэхуэзэ тшӀышт, цӀыфхэм ящыӀэкӀэ-псэукӀэ нахьышӀу шӀыгъэным тыдэлэжъэшт. КъытӀэхуэхэр лӀэужхэр наркотикхэм, аркъым, тутьным дамыхьыхынхэм фӀшӀ непэ къызӀэутхырэ спортплощадкэм мэхьанэшхо илӀэу сэлъыт. ТапӀкӀи мыщ фэдэ объектхэр республикэм ичӀыплӀэ зэфӀэшхьафхэм ащыд-

гъэпсыщтых, тиныбжыкӀэхэр физическэ культурэм, спортым апыщэгъэнхэм лъэкӀэу тилӀэр етхьылӀэшт.

Иорданием щыпсэурэ тилъэпкъэгъоу Тыгужь Кемал иунэе ахьшӀкӀэ аригъэшыгъэ мэщытым къызэрэугъонигъэхэр нэужым екӀолагъэх. Къоджэ-дэхэм ямэфкӀи шыппкъэу мы мафэр зэрэщытыр Тхьаклушынэ Аслъан къыхигъэщызэ, зӀкӀэми игуапэу къафэгъушӀуагъ, тапӀкӀи къуаджэм, ащ щыпсэу-хэрэм хэбьонигъэхэр ашӀынхэу, ягухэлъышӀухэр къадэхуэхэу къафэлъӀуагъ.

Нэужым АР-м и Президент къуаджэу Псэйтукурэ куагъэ. Пэнэхэс фэдэу мыщи спортплощадкэрэ мэщытрэ торжественнэу къыщызӀуахыгъэх. Къэлогъэн фае футбол ешӀӀепитӀум атырабзӀшт алырэгъум епхыгъэ ӀофшӀӀэнхэмрэ Псэйтукурэ къыдашӀыхьэгъэ мэщытыр апӀукӀодэшт ахьшӀэр АР-м и Парламент идепутатэу Шьхьэлэхъо Азмэт къызэрафитӀуп-

шыгъэр. АщкӀэ АР-м и Президенти, цӀыф къызэрыкӀохэри депутатим зэрэфэрэзэхэр зэхэхьэм къыщӀауагъ.

— УФ-м и Президенту Дмитрий Медведевым бэмышӀэу Шьагъ тыщиутгъонигъагъ, — къыӀуагъ Тхьаклушынэ Аслъан. — Непэ дин Ӏофыгъохэм тыналӀ нахь атедгъэтынэу, ащ фэлэжъэрэ организациехэм ӀэпыӀэгъу тафэхуэнэу пшӀэрылӀ къытфӀышӀыгъ. Ар дгъэцӀкӀэным непэ тишӀыппкъэу ыужтит. ЦӀыфхэмкӀэ мэхьанэшхо зилӀэ мэщытхэм япчъагъэ хэдгъэхьышт, ахэм тыналӀ атедгъэ-тышт.

Физическэ культурэмрэ спортырмэ альэныкъокӀэ непэ республикэм Ӏофыгъоу щызӀ-шӀуахыхэрэм Тхьаклушынэ Аслъан кӀэкӀэу къащыуцугъ. Джырэ лъэхъан республикэ стадионым гъэцӀкӀэжыынхэр рашӀылагъэх. Ар ухыгъэ зы-хьукӀэ, дунэе шапхъэхэм адис-шӀэрэ стадион тилӀэ хьушт. Джащ фэдэу республикэ бюд-

жетэу агъэнэфагъэм къыды-хэлъытагъ футбол ешӀӀепӀэ цӀыкӀухэр зимылӀэ псэупӀэхэм ягъэгъотыгъэныр. Ар гъэцӀкӀа-гъэ зэрэхуштым ичыхьэ зэрэтелъыр республикэм ипашэ къыхигъэщыгъ.

Къоджэдэхэм ацӀкӀэ Шьхьэлэхъо Азмэт рзэныгъэ зыхэлӀ гущыӀэхэмкӀэ Президентим зыкъыфигъэзагъ. ТапӀкӀи республикэм ипашэ готхэу, зыкы-ныгъэ азыфагу илӀэу экономикэм изыкъегъэӀэтын зэрэдэ-лэжъэштхэр къыӀуагъ.

КъоджитӀум къащызӀуа-хыгъэ мэщытхэм Тхьаклушынэ Аслъан сомэ мини 100 зырыз ыкӀи ящыкӀэгъэшт оборудова-ниер шӀухафтынэу аритыгъэх. Футбол ешӀӀепӀэхэм защызы-гъэсӀшт ныбжыкӀэхэм спорт Ӏэмэ-псымэхэр афигъэшхо-шагъэх.

ТХЪАРКЪОХЪО
Адам.

Сурэтыр А. Гусевым ты-
рихыгъ.

Медалибл къыщыхыгъ

Я ХӀ-рэ Урысые агропро-мышленнэ гъэлъэгъонэу «Дышгъэ бжыхь-2009-рэ» зыфилоу Москва и Урысые гъэлъэгъонӀэ гупчэ щызэхашгъагъэм Адыгэ Республикэм иагропредприятиехэм медали 7 къыщыхыгъ, зэзгъыныгъэ зауӀэ щадашыгъ, хьакӀэхэмрэ ащ хэлэжыагъэ-хэмрэ тиреспубликэ иэкспози-циие осэшхо къыфашыгъ.

Адыгеир мыгъэ яцӀнэрэу мыщ фэдэ гъэлъэгъоным хэлэжыагъ. Адыгеим иагропро-мышленнэ комплекс ипред-приятие пэрыт 30-м ехъумэ къыдагъэкӀырэ гъомылӀпхьэ лъэпкъ зэфӀэшхьафхэр рес-публикэм иэкспозициие къы-шагъэлъэгъуагъэх.

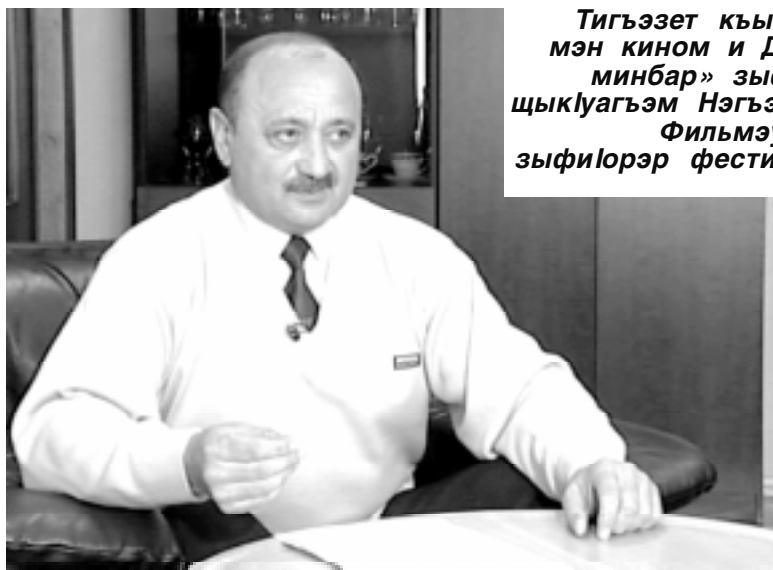
Дышгъэ медальхэр къа-хыгъэх ГНУ-у «Россельхоз-академием мэкъу-мэщымкӀэ и Адыгэ научнэ-ушӀэтӀкӀо институт» — чылӀпхьэшӀу-хэм якъыхэхынкӀэ гъэхьэ-гъэшхохэр зэришӀыгъэхэм; агропредприятие купэу «Ре-сурс» зыфилоу — ЗАО-у «МыекӀопэ чэтэхъо комби-натим» къыщыдагъэкӀырэ чэтылым; ОАО-у «Джэджэ шэ заводзу» къое лъэпкъхэу «чечил», «охотничий» зыфи-лохэрэр къыдэзыгъэкӀырэм — цӀыфхэмкӀэ щынэгъон-чъэу щыт гъомылӀпхьэ къа-бзэхэр къыдэгъэкӀыгъэнхэм тегъэпсыхьэгъэ зэнэкъокъум зэрэщытекӀуагъэм; ООО-у МПК-у «МыекӀопэ пивэшӀ заводым» — пивэ лъэпкъ-хэу «Майкопское честное», «Царское», «Летнее» зыфи-лохэрэр къыдэзыгъэкӀырэм — цӀыфхэмкӀэ щынэгъон-чъэу щыт гъомылӀпхьэ къа-бзэхэр къыдэгъэкӀыгъэнхэм зэрэщытекӀуагъэм пав.

Тыжыным медальхэр къа-хыгъэх ООО-у «Мамры-къу» зыфилоу тыгъэгъэзэ дагъэ къыдэзыгъэкӀырэм, ООО-у «Овокон-Юг» зыфи-лоу горошкэ шхуантӀэ къы-дэзыгъэкӀырэм.

ООО-у «Гюмри» къое лъэпкъхэу «чанах» зыфило-рэр къызэрэдыгъэкӀырэм пав джэрэ медаль къыфагъэ-шхошагъ. Красногвардейскэ районим щызэхэшгъэ мы предприятие цӀыкӀоу мыщ фэдэ зэнэкъокъу иным апэрэу хэлэжыагъэмкӀэ ар теклоны-гъэшхоу хьугъэ.

Адыгэ Республикэм
и Президент
ипресс-къулыкӀу

ФЕСТИВАЛЫМ ХЭЛЭЖЬАГЪ

Тигъзет къызэрэхиутыгъагъэу, быслымэн кином и Дунэе фестивалэу «Золотой минбар» зыфилоу джырэблагъэ Казань шыкыуагъэм Нэгъэплъэ Аскэрбий хэлэжъагъ. Фильмэу «Черкесия. Адыгэ хабзэ» зыфилоурэ фестивалым къыщагъэлъэгъуагъ.

Аскэрбий Казань къызэ-кыжым редакцием къедгъэблагъи, гушыгъу тыфэхъу. Ащ къызэриуагъэмкIэ, Иофтыабзэр апэрэп зэрэзыхащэрэр, мыгъэрэ фестивалыр Татарстан и Президентэу Ментемир Шаймиевым ишоигъоныгъэкIэ ыкIи ащ ыналэ къытетэу Казань шыкыуагъ. Фестивалым ипрезидентыгъ Урысыем имуфтийхэм я Совет итхьаматэу Муфтиев Шейхэу Равиль Гайнутдин. Иофтыабзэм кIэ-щакло фэхъугъэх Урысыем имуфтийхэм я Совет, Татарстан культурэмкIэ и Министрствэ, Казань икIэлэ администрации ыкIи телевидеокомпаниеу «Исламский мир» зыфилоурэ. Фестивалыр зэрэклорэр къагъэлъэгъонэу компание ыкIи агентствэ пчыгъэхэр къеклолагъэх.

Фестивалым пшъэрэлыгъэу иIэр лъэпкъхэр нахь зэрэ-шIэнхэр, нахь зэгурылонхэр ары. Мыщ хэтыгъэх творческэ зэукIэгъухэр, мастер-классхэр, Iэнэ хъураехэр. Фильмэ анахь дэгъухэр къыхэзыхыгъэ комиссием хэтыгъэх телепрограммэу «Мусульмане» зыфилоурэм ипащэу Василий Антиповыр, Италием шыщ документалистэу Ингрид Демец, гъэзетэу «Известием» ыкIи радиоу «Эхо Москвы» зыфилоурэм якиноведэу, кинокритикэу Вита Рамм ыкIи нэмыкIхэр. Комиссием пашэу иIагъ Германием къыкIыгъэ киноведэу, профессорэу Ханс-Йоахим Шлегель. Мыгъэрэ фестивалым фильмэ 399-рэ къырашIэлагъ. Ащ шыщэу 167-р художественнэ, 138-р документальнэ ыкIи 94-р короткометражнэ фильмэх. ИофшIагъэхэр къэралыгъо 67-мэ

къаращыгъэх. Ахэр Урысыер, Германиер, США-р, Ливан, Търкуер, Иран, Гвинеер, Австриер, Конго, ЮАР-р, Судан, Нигериер ыкIи нэмыкIхэр ары. Комиссием фильмэ 34-рэ зэнэ-къокъум хэлэжъэнхэу къыхихыгъ. Ащ шыщэу полнометражнэу 12, документальнэу 14, короткометражнэу 8. Зэнэ-къокъум хэмылэжъэнхэу, ау хэушъафыкыгъэ кинопрограммэхэм къащагъэлъэгъонхэу фильмэ 22-рэ къыхахыгъ. Фестивалым сыд фэдэ жанри, теми къыделъыгъ. Ау ИофшIагъэм лъапсэу иIэн фаер шIур, лъэпкъхэм шIагъэ зэфыряIэным фэлIугъэнхэр ары. Расизмэм, фашизмэм, лъэпкъ зэпу-цужыным уфэзылIурэ фильмэхэр къырахылIэнхэу шытIэп.

Фестивалым дунаим шызэ-лъашIэрэ кинорежиссерхэр, кинооператорхэр, кинокритикхэр, сценаристхэр, продюсерхэр хэлэжъагъэх. Ахэм ахэ-тыгъэх Индием къыкIыгъэ продюсерэу Говинд Нахалахи, Норвегием шыщ кинорежиссерэу Давид Кинселл, Сирием къыкIыгъэ кинорежиссерэу Мухаммаж Малас, Търку режиссерэу Бирол Гювен. Урысыем ыльэныкъокIэ фестивалым къырагъэблэгъагъэх Чулпан Хаматовар, Ахэджэго Лие, Константин Райкинын, Сергей

Прохановыр ыкIи нэмыкIхэр.

Аскэрбий инасып къыхыгъ дунаим шызэлъашIэрэ цыфхэр къызэкIолIэгъэ фестивалым хэлэжъэнхэу. Шыпкъэ, Нэгъаплэм насыпыр аукодыеу къы-фефэхыгъэп, имылъкукIи, иакылыкIи, ыкIуачIэки лъэпкъым фэгумэкIырэ кIалэм ыгъэуцугъэ фильмэм гу къы-лъатагъ, рагъэблэгъагъ. Аскэрбий мыр иапэрэ ИофшIагъэп. Илъэс зауэкIэ узэкIэлэбжэмэ «Черкесия» зыфилоурэ фильмэр ыгъэуцугъ. Ащ къыкIэлъы-кIуагъ ятIонэрэ фильмэу фести-валым хэлэжъагъэр. Фильмэм ипроекти сценариери зэхэ-зыгъэуцугагъэр ыкIи игенераль-нэ продюсерыр ежэ Нэгъапл-лэр ары.

Быслымэн кином и фести-валы рагъэблэгъэгъэ филь-мэр ащ фэдэу диным ехыла-гъэу пIон лъэпкъы-щтIэп. Ащ къыхэкIэу мы фо-румышхом хэлэжъэнхэу зэрэ-хъуэгъэмкIэ авторым сеуп-чы.

— Адыгэ хабзэмрэ быслым-эн динымрэ бэкIэ зэтефэх, — еIо Аскэрбий. — Ащ фэдэу пIытэн лъэпкъыщт бзыл-фыгъэм, ным, кIэлэцыкIухэм гъомылапхъэм ыкIи лъэны-къуабэхэм зэрафыщитхэр. Ар анахыбэу нафэ къыпфашIы Алахъэм илIыкIоу, пегъымбар-рэу Мыхъамодэ ихъадисхэм узяджэкIэ. Ау сэ сишIошIыкIэ, адыгэ хабзэр быслымэн ди-ным нахы нахыж. Фильмэм ехыла-гъэу къэпIон хъумэ, ар диным ехыла-гъэу, ау адыгэ-хэм быслымэн диным тетэу

хъадэр зэрагъэтIылырэр ащ хэт.

— Уифильмэ къэбгъэ-лъэгъоным ыпэкIэ пресс-конференцие къэптыгъ. Сыд ащ къызэрэщыоу-пчыгъэхэр, сыд къафэнIо-тагъэр?

— ТызытегушыIагъэр адыгэ лъэпкъыр ары. Ащ къырыкIуагъэр, непэ зыщып-сэурэр, идунэтетыкI, адыгэ хабзэр, ар зыфэдэ къэмы-хъугъэу лъэпкъым къып-къырыкIыгъэ хэбзэ-шапхъэу зэрэщытыр ары. Къедэлхэрэм лъэшэу ашлогъэшIэгъоныгъ.

— **Фильмэм чIыпIэу къыхыгъэм сыкъыкIэуп-чIэрэп, сыда пIомэ конкур-сым хэмытэу узэрэрагъэб-лэгъагъэр сэшIэ. Арэу шыт-ми, адыгэм фэгъэхыгъэ кинор апэрэу дунэе фести-валым хэлэжъагъ. Ар лъэп-къымкIэ мэхъанэшхо зиIэ хъугъэ-шIагъэу пIытэн лъэпкъыщт.**

СИХЪУ Гоцнагъу.

ЛИЦЕНЗИЕХЭР АРАТЫГЪ

ИлъэситIу хъугъэ зыла-жъэрэр Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ-нымкIэ и Министерствэ иот-делэу лицензиехэм ятын ыкIи медицинэ фэIо-фашIэхэм ядэгъугъэ лъыплъэгъэным фэгъэзагъэр. Ащ ипашэу Г.А. Сидельниковым тызэрэ-щигъэгъозагъэмкIэ, планэу отделым зэхигъэуцугагъэм тетэу, е цыфхэм ятхъаусы-хэ, е нэмыкI Иофыгъо еп-хыгъэу медицинэ учрежде-ниехэм ащыщхэм яИофшIэн мы отделым специалистхэм ауплъэкIоу мэхъу.

Мары чъэпыогъум и 6-м къыщегъэжъагъэу и 9-м нэс мыхэм медицинэ ИофшIэпIи 5, ежъхэм зэраIоу «объекти» 5 ауплъэкIугъ. Ахэм, уплъэ-кIунхэм, лъапсэу яIагъэр медицинэ фэIо-фашIэхэр агъэцэкIэнхэм ифитыныгъэ яIэным пае лицензи араты-ным а ИофшIапIэхэр къызэ-рэкIэлъэлIугъэхэр ары.

Шапхъэу шыIэхэм къы-зэрэдалъыгъэрэмкIэ, лицен-зиу медицинэ учреждением иIэм ипIалъэ икIыгъэмэ е ме-дицинэ фэIо-фашIэ гъэнэ-фагъэ горэ объектым ыгъэ-цэкIэнэу шытмэ, ахэм агъэ-хъазырых ищыкIэгъэ тхыль-хэр ыкIи мы отделым къы-IэкIагъахъэх. Комиссием хэтхэр нэужым ахэм адэжэ макIохэшъ, ИофшIэпIэ чIы-пIэу медицинэ фэIо-фашIэхэр

зыщагъэцэкIэщтхэр лицен-зионнэ шапхъэхэм адештэхэмэ зэрагъашIэ, ИофшIэкIэ амалэу яIэхэр ауплъэкIух.

БэмышIэу ауплъэкIугъэхэм ащыщыгъэх пэшIорыгъэшIэу зитхылыхэр къэзыгъэхыгъэ-хэ ТэхъутэмыкIое район сы-мэджэщым хэхэрэ объек-титIу, поселкэу Яблоновскэм дэт муниципальнэ поликлини-кэм епхыгъэ объектитIу, ООО-у «Юг-Комплект» зыфи-лоурэм изы объект.

Лицензиехэр ятыгъэнхэмкIэ ыкIи медицинэ фэIо-фашIэхэм ядэгъугъэ лъыплъэгъэнымкIэ отделым ипашэ къызэриуа-гъэмкIэ, Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ-нымкIэ и Министерствэ ико-миссие чъэпыогъум и 8-м зэ-хэсыгъо иIагъ ыкIи уплъэ-кIунэу рекIокIыгъэхэм зэф-хысыжъ афишIыгъ. Комис-сием унашъо зэришIыгъэмкIэ, лицензионнэ шапхъэхэм ади-штэхэу зэрагъэунэфыгъэм къы-хэкIыкIэ, медицинэ фэIо-фашIэхэр агъэцэкIэнхэм ифи-тыныгъэ къаушыхъатэу лицен-зии 4 ыкIи фармацевтическэ ИофшIэнымкIэ лицензии 2 ара-тыгъ.

Ахэм яИофшIэн зэрэзыха-щагъэр, шапхъэу шыIэхэр зэрагъэцакIэхэрэр нэужым уплъэкIугъэнхэр отделым ип-лан хагъэуцугагъ.

ЖАКIТЭМЫКЪО Аминэт.

Ф.РП-1		Минсвязи России		15 - 25 октября	
АБОНЕМЕНТ		на газету		52161	
				(индекс издания)	
“Адыгэ макъ”					
(наименование издания)				Количество комплектов	1
На 2010 год по месяцам					
1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
Кому					
(фамилия, имя, отчество)					
Куда					
(адрес)					
(почтовый индекс)			(город, населенный пункт)		
ДОСТАВОЧНАЯ КАРТОЧКА					
ПВ		место	литер	на газету	52161
				(индекс издания)	
“Адыгэ макъ”					
(наименование издания)				Количество комплектов	1
Стои-мость	подписки	307 р. 08 коп			
	переадресовки			руб	
На 2010 год по месяцам					
1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
Кому					
(фамилия, имя, отчество)					
Куда					
(адрес)					
(почтовый индекс)			(город, населенный пункт)		

ЦУЕКЪО ЮНЫС

НЭПС СТЫРЭУ БГЪЭГУМ УДЭЛЪЫН

Роман

Все находится во власти богов; мудрецы — друзья богов; но у друзей все общее; следовательно, все на свете принадлежит мудрецам.

С правдой надо жить, как при огне: ни сильно приближаться, чтоб не обжечь, ни далеко отходить, чтобы холодно не было.

ДИОГЕН Синопис

АПЭРЭШЪХЪ

**Тхьамыклагьом
иклэсэнхэмрэ БОР НИК
иклаалэхэмрэ**

«Сэ сцлэр Джульетт, Натлэ-кьо Джульетт. БОР НИК иклэ-лэ жьугъэмэ, шэжугъэ-пклэ-хьугъэмэ сэри сашыщ. Рэстэу журфакыр гэрэклэ кызысы-ухыгъэр. Еджэрэ шьухэтымэ, Хьатыукъохьэблэ райгъэзетыр, «КЪЫБЛЭМ ЫМАКЪ», кы-хэзыутырэмэ сэри сахэт. Зэмылэужыгъохэу бэдэд джы кыдагъэкы хьугъэр. «Рай-гъэзетым члэсы пшьашъэм гъэзетыр хеут, Гьунджэм ащ сыдиплэзгъэ шлу зысыгъэ-лэзгъуи, Сигъэунэхьугъэ гущи сэ — э...» — джауштэу пэс-рэ гыбзэ орэдыжъ горэми, аужыпкьэрашъхьэм, сыхаль-хьанэуи игъо сыфифагъ. Сыхэ-зылхьагъэри шьори кыжыгъу-гурылогъэн фае, ышлэ къесло-нэп, сыд япугагъэкли хьаулые джырэ перестроечнэ клалэ-мэ, ежъхэр зыфаер ашлэшъ бгъодэкыжых. Арыми, клэ-нэклэн, зэнэкъокъун, бгъэки-гъэпшыным зэдыхэтыхэзэ адыгэ шьаохэр зэманхэм къазэпырэкых. Джащ фэд, лыгъэмрэ хьадэгъумрэ Юфыр занэскли, табыумэ, урысмэ зэралоу, «жидкие на расправу». Чэтэ члэгъым нан зэрэща-мыложыгъэр ары мыщ сэ кызгъэкыгъэр! Кышчанэхэрэм къарыклоштыр чапыч нэшьоуи кырадзэрэп. Дегуп-шысэжыхьэрэп сэлэшъ ары. Ежъхэмклэ сыд, апсэ гушхэр члэшъхьэм кытыранэхэшъ хьэрэхьат-хьэхьаишхоклэ кэ-халгэм рахьылэжых. Пшьэ-хьунэ закъоу шьлэныгъэ пшьэ-хьушхом кыххэзыгъэхэуи, аужыпкьэрашъхьэм, зашы-хьужыхьэрэп джыри. Арэ-пышъ, а зыдагъэзэжыгъэ ахьырэт дунайми анэхэр кы-щырагъэкы сшлэш нахь сшлэрэп. Ежъхэр сыд, тэры, кышчанэрэ бзылфьыгъэхэр ары нахь (янэхэу орэхъу, яшхьэ-гъусэхэу орэхъу е къэщэн-ны-сапхьэхэу зынасып пычыгъэ-хэр арэу орэхъу), — тэры псэ-тлэкълум нэужклэ рыджэгужы-хэрэр. Гъэшлэн хьазабыр тэры Тхьэм кызытырилхьэрэр. А пстэумэ къанужым нэпсы-стырэу зэклэри тэры зыбгъэу кыдэнэжыгъэр. Оу мыгъоу, етланэ егъэшлэлэштланым дунэе нэфыр кызыпэшломыш-жышхтхэр тэры, бзылфьыгъэ-хэр ары, тэрэз-тэрэзэу...

Сыгучлэ кычлэбырымыкы хьот-борэн жэклэфьжъ плонэу: дэлон шымылэклэ тымыкло-дырэмэ Тхьэм сегъал! Зэ шьхьаем, бэшлагъэу, бэшлагъэу тижьымэ зэхалхьэжыгъэ Шьыпкыишъэм ехьыгъэрэу етлани адэдэм ар сэ кысщэ-хьужы, е, мыдэ зэманым хьышъэ орэхъу «Ощнэлу заом», е сэшлэ «Пшы-оркь заом» афэгъэхьыгъэу аусыгъагъэхэу непи мыклодыжыхьэрэм афэсэ-гъадэ.

Зэо-лэшэ Юфхэмклэ Тхьэ лъаплэу, Аушэдэж, сэлэшъ, Аушэдэж, О зыкыпфэсэгъазэ... Аллахъэу Таалэ закъор, лъаплэу лъагэр, сэлэшъ Аллахъэу закъор Ори сыкыюлэлу ... Слэпкь ихьульфыгъэхэр, зэклэри ары, шьлэныгъэ-шлэшхьуныгъэм физэклэжыгъэблэхьэклэ, ащ фяжъугъэуэнкыишхьэклэ сыкышпэолэлу, ядунайи яах-рэтэ зепелэхэу мамыр зы-кыныгъэу шьжыгъэтынэуи ары...

Райгъэзетым самыштэзэ стхыштыгъэмэ «Франсуаза Саган» слоти, сэ нахь сшлэ-гъоклэ, псевдонимэу аклэстхэ-жыштыгъэ. Ацлэ кыхьамы-гъэщэу, кэмылуапхъэ горэ кьало ашлэогъо зыхьуклэ, гъэ-зетым нахьыпэм джауштэу зыкыратхэзэ ашлэштыгъэ. Ары шьхьаем, зыфэбгъэнэ-гъоджжыштыр хэтэ непэ? Бгъэнэгъоджжыштыр сыда непэ — шьлэжъэп. Шьыфьшлэр кыхьэдгъэтэкъузэ хэтэ непэ «демократии» тэшхы. Джары сэри кызыхьэхьыгъэр нэлуасэ зыкышъуфэсшлэныр: нэфэрылоныр нахь лыгъ, цыфыгъ ыкли. Ащ ыуж кы-зинэрэм — сыкышпэолэлу, сы-дым фэгъэхьыгъэми, зыпарэкли упчлэ кысэшыумытыныклэ. Кыжыгурымылорэ горэм, хэт ышлэра, ситхыгъэ шьушылу-клэмэ, ичхур, сэри шьош сыфэ-дэ къабз, мы дунаиклэм кышчыгурымылорэ бэдэд. Бгъэшлэгъожьын хэмылбы-жынкыи мэхъу, ау мы тызыхэт уахьтэм пстэури шьзэхэкълухэ-жыгъэу сэ кысшлэшы. Ары, синэузыр, зэклэри ары...

Лытэныгъэ кышъуфэ-зышлэу, Джульетт»

Тичылэ шьэожьыхьэр бэрэ зэжэгъэ пчыхь ныпчыхьэ.

Мы Къадыр чэщым, чэщ лъэплэ дэдэм, Тэтэрщыкьомэ я Хьымсадэ илэ иклэрыклэу кыфэкълэшт... пкыхьаплэклэ.

Емызэщыжъ-зэпымыу-жъэу нахьыбэ кышлыгъ ащ икьакло. «Зыгорэм ыгуклэ ры-разэпышъ ары, Силуб», — ело зэпыты пкыхьаплэу ыльэгъу-гъэр Хьымсадэ гуащэм кы-фиуатэрэм къэс. Моуштэу «Силуб» ылозэ Шамхьанэ ины-сэ, Хьымсадэ, гъэшлуабзэклэ кыызеджэрэм илээс пчыагъэ тешлэжыгъэ — клалэм кышчы ыльапсэ кызырыгъэтлыс-хьэгъэ пчыхьэм кышчыублагъ. Пкыхьым арэуштэу зышгъэ-гъуазэклэ ныор нэку-нэпсэу

кызыэхешлыхьэ. Ар дэдэми Хьымсадэ клэгъожь регъэ-шлыжы: а сыд пае кыфэ-сэлугатэ гущи! Гур кьегъэузы-жы шьыпкьэмкли. Ары шьхьаем, сыдэуи зишын, кыфимылотэни фэлэкыгъэрэп, хьау, гуащэм шлуиушъэфына, ари кыыригъэклэурэп.

Хьымсадэ гъунэм нэсыгъ, хьадрыхэ дунай зыгъэзэжыгъэ лыр, Испан, зэрымырзэщтыр кышлэн ыльэкыгъэрэпышъ. Юфышлэ, сымэджэщым, шы-лэ зыхьуклэ, Мэзбэч, лым ышнахьыклэ, ренэу кьеушъыи, ыгу кыфэгъу: «Зымыухыжъ, — ело тлэкълу шлэ къэс зыкы-тыреубгъо, — зыфэсакъыжъ, нысэ, о уикыни, ошлэба, сэри сикъын, ау щытми, цыфмэ тызэрящыклагъэр ыпэ иты-мыгъэшъыным орырэ сэры-рэ тыфитэп», — мэлъэлупэ Хьымсадэ ипщыкьо.

Тэтэрщыкьо Мэзбэч зымклэ сэнаушыгъэшхо зыхэлъ врач — кардиолог, адрэмклэ, райсы-мэджэщыми иврач шьхьал. Юфитлур зэдехы. Хьымсадэ Тэтэрщыкьомэ зэрянысэ за-кьор арэп ыпсэ хэлэжъэ мафэ къэс мырэуштэу Мэзбэчы кызыкыгъэутэмамэрэр. Юфыр ащ нахь куулоу зэхэлъ: цыфэу районым исымэ зэляшлэу хи-рург цлэрылоу рэгущылэх Тэтэрщыкьомэ янысэ, ар лазэм илэзэжъ! Ау зыхьуклэ, сыд елуалэ фаеми, Хьымсадэ цыфмэ яунэе-зэдырйеу не-пэп зыхьугъэр! Адэ ащыгъум, ащ фэдэ цыфыр кьэухьумэ-гъэныр пащэмклэ гумэклы-гъошхо дэд; сыд игукъаоми, хирургы кымыгъэгъунэ хьуштэп. Адрэ кыдыреклоклэ-дыреклоклэжъ гушчышхэ-хьа-лэчми, гупшысэ-гумэклэ лыя-гъэми — пстэуи шьхьэр зэпаримыгъэкыкыишъу ылозэ, ыбзэгъу зыпарэ лэшлу кытыри-нэжыгъэрэп.

Мэзбэч планеркэр пчэдыжъ-рэ зэришъэ хьуми илыгузмэ кьалыпидзэжыгъэрм ехьыгъэр: «Лпагъэр ныбжыи цыф кы-гъэхьужыгъэп; ау лэныгъэм бэхэр кышлэклэжыгъэу кы-хьэкы. Лпагъэр -лпагъэ, къанэ-рэр шьлэну ары шьлэныгъэм илогикэ шьхьалэр!» — Тэтэр-щыкьо врач шьхьалэр ары, быслымын цыфым Тхьэр зэрэщымыгъушъу, мы гушылэ лъэшхэр зыжэ дэмыкыхьэрэр. Апэрэмклэ, ахэр зыфэгъэхьы-гъэхэр уятэпсымэ Хьымсадэ-ба ма оло, ау ахэр зэклэ мы ка-бинетым ис нэбгырэ пэпчэ зэряпхьылэн плэкыштыр нафэ кыпфэхьужы, арышъ, ащ бзылфьыгъэ хирург цлэрыломи накълэ лъэлэсы, гушылэ закъуи врач шьхьалэм пиложыгъэрэп. Врач шьхьалэм игушылэмэ, ащ фэдэ зыхьуклэ, Нэзэжъукоу Къутас ары, гу-жышхо клэцылэу, закыи-пэзыгъэкларэклэрэп. Тхьарыло ышлыгъэм фэд, зы мафи блитлупшыштыгъэ. Лупшлэ лужъу дахэхэр, лупшлэгъалэр мыщи зызынимыгъэсыжыгъэр илээс

зытлу фэдиз хьужыгъэ (кьо-рылф шьэожьыеу игъонэмы-сы хьугъэм фэшгыгъоныр зэ-пигъэурэп), нахь плуаклэу ышлыхэмэ, зэтырикъузэхэзэ: «Тэрэз дэд, Мэзбэч Бечкано-вич, Ю хэлъыжъэп, а къанэрэм сыд фэдиз ерэбзэдэжэ-нэджагъ фаеми арыба...», сыд фэдиз ицлыфыгъэнчэу орэцлэплэжъ фаеми арыба?..» Ар дэдэми нэпсхэр кышлуечъэх бзыл-фьыгъэ нэпкь-пэпкышхоу зэ-хэлъ шьхьацыфышхом, нэгу-рышъ-зэпкырыогъэшху. Зы-ригъэушхужыгъэрэп хьазабы-шхоу ыпллэлу илэым. Тэрэз, Къутас, зыфалорэр ылоу ды-ригъаштэу Хьымсади бзыл-фьыгъэм нэплэгъуыр фэдзы. Шуй-бзаджи кыпиогъодзы-жыгъэрэп сымэджэщым ипашэ. Гуегъу нэплэгъу бзэмылур ныбжъ гурыт зилэ бзылфьы-гъэм тыригъэдыкьэзэ, гушылэу зытырашыгъэгъэм ашлэтехьа-жы. Ренэу джащ тетэу дэгъу-псыгу зешы, бзылфьыгъэм зышлэ кырымилорэ пэщэшхом (нэужым ащи нэлуасэ сэ шьу-фэсшлэшт!) Мэзбэч дэгъоу цыгуау. «Сыдэу пшышт адэ, Къутас Шуруховна (Хьатыу-кьохьэблэ райсымэджэщым мытхыгъэ хабзэу члэлэмэ ащыш зэклэ Юфышлэу члэгъэр, тхьэкклэклэ-пхьэнклэклэмэ арыгъунэжъу, атацлэхэр па-гъахьозэ зэрэзэдэжыгъэхэрэр, сымэджэщым кызагъаклом, апэрэ мэфэ дэдэм зэлуклэу ышлыгъагъэм Мэзбэч кышчы-клэлэлугъагъэ), а зыцлэ кып-фемылохэрэмэ афэдэ цыфхэми дунаим тетыхьонэу фытыныгъэ ял. Псауныгъэм тэ тыриухъу-маклэ. Тхьамыклагъоу кьэхъу-рэмэ тыряклэсэн. Зэхэдхэр тшлэныхэр зыкли кыгътэпсы-гъэп. Шьори тэри. Мафэ къэс, сыхьат къэс, такыкь пэпчэ — тырящыклагъ цыфмэ. Кыт-щэгугъых цыфхэр...Къутас Шуруховна».

Тэ тиредактори джар илуаклэ, сыдигаокли: «Джульетта Нака-ровна!» Ежыгъэр плонэу кысфэ-зыусыгъэр, адыгэмэ зэралоу, сэ плыжыкыбзэ сыкьэхъу, фэсыдэ-рэр: «Рэщыд Пшиканович, На-каровнэ сыхьуна адэ джы шез-гъэжэни? Тыадыгъэба? Нахьы-пэм адыгэмэ атацлэр зышчы-щыр ашлэштыгъэп ныла?»

«Джульетта Накаровна, укыспэгущылыжыныр о лъэ-шэу уиклас...». Гыбзэм сыхэ-зылхьагъэр «Джульетта На-каровна, укыспэгущылыжыны-р о лъэшэу уиклас», — ыло-зэ кырысклэнэклэжы етланэ емызэщыр имафэу.

«Тэрэз, тырящыклагъ», — Хьымсадэ ылапэхэр ыкокли шьзэхыкыкылэхэзэ, илофышлэ-гъумэ ыгуклэ адырегъаштэ, ары шьхьаем лым икьэкло мыухыжыклэ зэгущэфэн фэдэ мы кыызэдаклугъэ шьлэныгъэ гьогъуанэм зыпарэ кыфыхэ-гъэщыроп, ашклэ кынышхо хэт. Аужыпкьэрашъхьэм, тхьамы-клэр, лыр, фыкьоным кыи-пэклэ, пшьашъэм, Бэллэ, ме-

дыр кыуухи, шагум кызыдэ-хьажыым зэрэгущлогъагъэр непэ кызнэсыгъи ынэгу зэрэклэ! «Силуб, — ылогъагъ Испанэ, Бэллэ ыбгъэгу кли-кьуззэзэ, — тыгулэмэ тылабзэзэ, орырэ сэрырэ тызэделэжъзэ, мыр врачэу зэредгъэджагъэр сыдым ымыуас!» — Дунаир фикъужыштыгъэп!.. «Кло, сипшъашъ, ыдж о уигъогу хэ-хыгъэ ор-орэу рыкълэ, узы-кырыплтыни уи!» «Сшлэрэп, ныбжыи джэнджэш тыгу кыи-зэфихьагъэп сшлэшлы нахь сшлэрэп». Ары, ары, кыфы-члэгъэщырэп зыпарэ, Хьымса-дэ ащ лъэшэу, лъэшэу кыфы-регъашлэ. Сыда шьулуа? Сам-быр-нурышхор ашъхьагъэу, лэшлугъэ-клэщыгъори изы-бзэлэклэу, сурэт зытырахырэ унэгъожьы дахэхэзэ, кьагъэ-шлагъэм ихьын-хьылтэ кыизэ-дахыгъэм.

— Непэрэмклэ, Ася, тилоф-шлэн ащ щытэгъэху... — Хьым-садэ кьэтэджы, сымаджэмэ якарточкэу столышхьэм щы-зэтырихьагъэхэр зэрегъэзафэ-хэшъ чэссим кыхэпллыгъэр ас-систент пшьашъэм истол кьуа-пэ фытырельхьэ. — Мыхэр о приемнэм хьыжых. — Етлани зыгорэ ыгу къэкыжы. — Зэль, Ася, а непэрэ Натлэкьо ныо цыкълум икарточкэ моу сыхэгъэплэжылыт...

— Мары, Хьымсад Турку-биевна, — хьазыгъу хьокыхьа-жыгъэ тхылыплэ зэдэдэгъэ лужьур, карточкэр, кыреты. Столылу шьхьагъырытэу Хьымсадэ жьырыку теплба-джэ хьужыгъэ тхылыплэмэ заулэрэ ахэплыхьэ... — Ма, ахэлъхьажъ... Хьау, мыр сэ кысфэгъанэгу! «Наток Заги-рет Хизировна...15 мая 1942 года...»

Кыблэ очапэм чьылэры-мэр кычлэхы, уашъор кьэбзэ-лэабз, шхьонтлэбзэ куу шьыпкь. Ащ кыхьэкълэжыкыи, нэфылыгъэ жьогъошхом мылэ-гэ шлагъоу зыкычлэгъаплэ, хьау бгъэхэлъхьэ клэрэклауэ нэрымылэгъу лапэмэ кыха-гъаплэ.

Бэллэрэ, ежырырэ, Хьым-сад Туркубиевна, марышъ сымэджэщым кыкыжыгъэ-гъэх. «Туркубиевна» ылозэ, атацлэр жи-кли, ини-цыкълэуи ыдэжъ кычлэхьэрэм пэпчэ — ольэгъу джы хьурэр — врач шьхьалэм афигъэпытагъэм фэд, — кыпимыгъэхьожыныр кыыригъэклэурэп. Зэлэшлэрэ хирург цлэрылом фэшхьаф Хьымсадэмэ хэт ышлэра зы-горэклэ зыклэрагъэхьагъэр ело ехьырэхьышъжыи фае! Мэзэхэ хьазыры хьужыгъэу моуштэу пчыхьэрэ яунэ кьекълужых.

Бжыхьэр хэкълотагъ. Мафэ-хэм, хэшлыклэу, нахь зыкьа-гъэкклэкли. Дунаим кымэфэ шэнхэр кызыхыгъафэхэу кы-ригъэжыагъ: цылэм иштыргъу-кышхьэ мэ зэхапхьэкклэ ар кыуегъашлэ, хьау, уегъэу-шэты.

(Джыри кыкылэжыкыишт).

Театрэмр лъэхъанымрэ

Зэгъэпшэнхэм уишлэныгъэ хагъахъо

Къалмыкыр Урысыем зыхэхагъэр илээс 400 зэрэхъугъэм фэгъэхыгъэ Дунэе фестивалэу Элиста щыкӀагъэм Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театр хэлэжъагъ. АР-м и Лъэпкъ театр ирежиссер шъхалэу, Урысыем инароднэ артистэу, Абхъазым изаслуженнэ артистэу Кукэнэ Муратэ фестивалым къытедгъэгущыӀэнэу тыу-кӀагъ.

— Илээс заулэ хъугъэу Къалмык къралыгъо театрэм зэпхыныгъэхэр дытиӀэх, — кӀеӀуатэ Кукэнэ Муратэ. — Къалмыкхэри ти-республикэ щыӀагъэх, спектаклэхэр къытфэгъэлъэгъуагъэх. Адыгеим и Лъэпкъ театр хъэӀлэ гъэ-шӀуагъэ фэдэу рагъэблэгъагъ.

— **АР-м и Лъэпкъ театр нэмыкӀэу фестивалым хэлэжъагъэм тащыбгъэгъуазэ тыуӀагъ.**

— Монголиер, Саха-Якутиер, Алтай Республикэр, Къыблэ Осеттиер, Къалмыкыр, Адыгеир Дунэе фестивалым хэлэжъагъэх. Бысымхэр дахэу къытпэгъокӀыгъэх, ячӀыпӀэ гъэшӀэгъонхэр, тарихъ мэхъанэ зилэ унэхэр тагъэлъэгъуагъэх.

— **Къалмыкым изаслуженнэ артистхэу Хъакъуй Аслъанрэ Ацумжэ Темботрэ титеатрэ Иоф щашӀэ. Спектаклэу «Тартюф» урысыбзӀкӀэ Элиста къызэрэщыӀыгъэр сэшӀэ. Хэта джыри зыцӀэ кӀеӀо тыуӀагъэр тэшӀэ. Титаристэу ащ хэлэжъагъэм ацӀэ къытфегъа.**

— Зыхъэ Мэлайчэт, Уджыхъу Марыет, Зыхъэ Заурбий, Хъакъуй Аслъан, Хъакъуй Андзаур — ахэр театрэм бэщӀагъэу щалажъэх...

— **Мурат, о цӀэ къемыӀагъэм, спектаклэм роль къызэрэщыӀыгъэр сэшӀэ. Хэта джыри зыцӀэ кӀеӀо тыуӀагъэр тэшӀэ.**

— ЩыӀэныгъэр псынӀлэу лъэ-кӀуатэ. Артист ныбжыкӀэхэу республикэм и Лъэпкъ театрэ Ӏутхэм ащ фэдэ Дунэе фестивалхэр еджапӀэ афэхъух.

— **Актрисэу Батыжэ Фатимэ джыдэдэм сыӀуӀагъ. НэгущӀау зэрэслэгъуагъэм кӀеушы-хъаты Къалмыкым пкӀэнчъэу зэрэщыӀагъэр.**

— Батыжэ Фатимэ роль шъхалэу кӀэзышӀыгъэ артистмэ ащыщ, тыфэраз. Къэбыхъэ Анзор, Джымэ Заремэ, Жъудэ Аскэрбий, ГъонэжыкӀо Асыет, Нэхэе Мэрджанэт, МэрэтыкӀо Людмилэ, Нэхэе Адамэ, Муратэ Рустам спектаклэм икӀэгъэлъэгъон хэлэжъагъэх.

— **Мурат, Дунэе фестивалым шъуэрэхэлэжъагъэм гъунысэу уигъэшӀыгъэхэр зэфӀхысы-жыгъа?**

— Нурбий, упчӀэ гъэшӀэгъон къысэптыгъэр. Дунэе фестивалым узыкӀокӀэ спектаклэу къэбгъэлъэгъоштым бэрэ уегъушысэ. Дэгъу-кӀэ такъыхъышты, чӀэнагъэхэр тшыгъэха, лъэхъаным тыкышчына? НэмыкӀ упчӀэхэри ор-орэу зэоты-жыкы. Фестивалым къэкӀогъэ театрэм яспектаклэхэм уяплъы, артистхэм уадэгущыӀэ, зэгъэпшэнхэр ошӀых. Культурэу, шэн-хабзэу ахъалым уналэ атемьдзэнэу хъуэрэп.

— **Ныбджэгъоу, нӀуасэу шъуӀлэм къахъагъэу республикэм къэжъуэгъэжыгъэба?**

— Художественнэ пашэхэм, режиссерхэм лъэхъаным чыпӀэу шагъотырэр къытфалотагъ. АР-м и Лъэпкъ театрэ идиректорэу Зыхъэ Мэлайчэт театрэхэм япашэхэм пэшӀорыгъэшъэу гущыӀэгъу афэ-

хъугъ, Мыекъуапэ къедгъэблэгъэн тӀэкӀыштыхэм зэзгъыныгъэхэр адишынхэм фэшӀ эгъэжъапӀэ Иофым фишӀыгъ.

— **Дунэе фестивалыр зэнэкъокъоу щытыгъа?**

— Апэрэ чыпӀэхэм апае тызэнэкъокъугъэп, ау искусствэм хэшӀыкӀ физилэмэ дэгъоу къагурэ-Юба щытхъур къафагъэшъуашэ, яӀофшӀэн уасэ къыфашы зэрэ-шӀонгъор.

— **СиупчӀэ лъызгъэкӀотэн. Хэт итеатра анахъэу къызы-щытхъуагъэхэр, шӀухъафтынхэр къышъуафашыгъэба?**

— Адыгеим и Лъэпкъ театрэ къыхагъэщыгъ, нэпэплъ шӀухъаф-тынхэри къытфашыгъэх. Дунэе фести-валым тэщ нэмыкӀэу хэлэжъа-гъэхэм якультурэ, абзэ зэпблагъэу щыт. Якультурэ къызэфалотэжы-ным пылгыгъэх. Урысыем инарод-нэ артистэу Андрей Борисовым СССР-м, Урысыем, Якутием якъ-ралыгъо шӀухъафтынхэр къыфа-гъэшъошагъэх, Якутием итеатрэ ихудожественнэ паш. Якутием спектаклэ теплыгъ, артистхэр ро-лым псынӀлэу зэрэахъэхэрэр, Ӏэ-пӀэсэныгъэ ин зэрэхэлъыр тӀэ-гъугъэ. Уилъэпкъ ушыукытыхъа-нэу щытӀэп. НэмыкӀ лӀэпкъхэм

актырыплыхъэ, зэгъэпшэнхэр якутхэм ашӀы, ежъхэм ялӀэпкъ культу-рэ, искусствэ лъагъэкӀуатэ.

— **Тарихъырэ культурэмрэ театрэм зэрэпхы. ЩыкӀагъэу шъуӀлэхэр е Иоф зыдэщыӀлэнэу шъузыфэ лъэныкӀохэр къыхэ-жъуэгъыгъэха?**

— Уянэжъхэмрэ уятэжъхэмрэ къыпфышанэгъэ лъэпкъ культу-рэу умыгъэлъапӀэмэ, умыгъэбагъомэ зэкӀэ Иофэу пшӀэрэр пкӀэнчъ — адыгэ лъэпкъ культу-рэу уфэлажъэу олыгъэми, уиягъэ еогъэкӀы. Ар зы-дэпшӀэжынын фае. Дунаим тет лъэпкъмэ узэрэхэт шӀыкӀэм, чы-пӀэу шчыпӀыгъым, нэмыкӀхэми те-атрэм уарегъэгупшысэ. Уагъэлъа-пӀа, уасэу къыпфашыштыгъэм къыкӀичыгъа? Ащ фэдэ упчӀэхэр щыӀэныгъэм къыщыбдекӀокӀыхэу сэлъытэ.

— **Фестивальхэм шӀуагъэ къа-хъэу зэрэпӀорэр дэгъу, ау ахэр мѳ-фӀкӀым фэдэу мыкӀонхэм фэшӀ пкӀантӀэ къызыщыӀохыщт уах-ти къыокӀуба?**

— Зыбгъэхъазырынэу зебгъа-жъэкӀэ пкӀантӀэу къыохырэр зы-дэошӀэжы. Лъэпкъэу узыщыщыр дунаим нахъышӀоу шашӀэным пае фестивалхэм, зэнэкъокъухэм уахэлэжъэн фае.

— **Шъуигъухэлэу блэгъэхэм-кӀэ тизэдэгущыӀэгъу тыухы сӀуӀагъ.**

— Адыгэ-Абхъаз фестивалыр кӀыхъашт мазэм тиреспубликэ щыкӀошт. Чэпыогум и 23-м ар-тист цӀэрыӀоу, тхакӀоу, драматур-гъу Муратэ Чэпай, чэпыогум и 30-м режиссер цӀэрыӀоу КӀура-щынэ Аскэрбий яюбилей пчы-хъэзэхъахъэхэр Лъэпкъ театрэм щы-зэхэтшӀытх. Искусствэр зыкӀасэ-хэр тизӀлукӀэгъумэ къятэгъэблагъэх.

— **Шъуигъухэлэу шӀухэр къы-жъудэхъунхэу шъуфэсӀо.**

— Тхъауегъэпсэу.

Сурэтым итыр: **Урысыем инароднэ артистэу Кукэнэ Мурат.**

Футбол. АР-м изэнэкъокъу

«Мыекъуапэр» «Гранитым» щыцынагъэп

«Мыекъуапэр» Мыекъуапэр — «Гранит» Мыекъуапэр — 3:0. Чэпыогум и 14-м мыекъопэ стадионэу «Юностым» щызэдешӀагъэх.

Адыгэ Республикэм футболымкӀэ изэнэкъокъухэр тхъаумафэм аухыштых. Хагъэунэ-фыкӀырэ чыпӀэхэр къыдзыхыгъэхэр пэшӀорыгъэшъэу къэнэфагъэх. «Кошхъаблэр» — чем-

Зом, ИофшӀэным, УӀэшыгъэ КӀуачӀэхэм ыкӀи правэухъумэӀо органхэм яветеранхэм я Адыгэ республикэ Совет гухэкӀышхо щыхъоу макъэ кӀегъэӀу илӀэсыбэрэ мэкъумэщ хъызмэт органхэм ыкӀи колхоз партийнэ организацием япӀэагъэу, Хэгъэу зеошхом хэлэжъагъэу, ИофшӀэным иветеранэу Гъогъо Осмэн Исхъакъ ыкӀом илӀэс 86-м итэу идунай зрихъожыгъэмкӀэ ыкӀи иунагъорэ Ӏахылхэмрэ афэтхъаусыхэ.

Искусствэмрэ ныбжыкӀэхэмрэ

«Нартыр» Китаим макӀо

Урысыемрэ Китаимрэ яфестивалэу чэпыогум и 19 — 31-м зэхашэрэм Адыгэ къралыгъо университетым илӀэпкъ къэщыокӀо ансамблэу «Нартыр» хэлэжъэщт. Къыблэ шӀолъырым ыцӀкӀэ фестивалым тистудентхэр арых рагъэблэгъагъэхэр.

«Нартым» ихудожественнэ пашэу, Адыгэ Республикэм культурымкӀэ изаслуженнэ ИофшӀэу Шагудж Казбек къызэрэтиӀуагъэмкӀэ, ансамблэм нэбгыри 4 къыхахыгъэр. ХъапӀкӀэ Аминэт, МэшфэшӀу Сусан, Нажъэ Налбий, Хъакъунэ Руслан — ахэр къэшъуакӀох. Тистудентхэм ягъусэшт Адыгэ къралыгъо уни-верситетым иректор пӀуныгъэ ИофхэмкӀэ игуа-дзэу Тыгъужэ Фатимэ.

«Нартым» хэтхэм адыгэ къашъохэу («Зѳа-кӀор»), «Зыгъэлъатэр», «Исламыер» фести-валым къышагъэлъэгъоштых. Китаим икӀэлэ шъхалэу Пекин фестивалыр щаублэшт, Хар-бин щаухынэу щыт. Тистудентхэм зэпхыныгъэ адытиӀэшт, фестивалым зэрэхэлэжъэхэрэм гъэ-зетеджэхэр щыдгъэгъозыштых.

НэкӀубгъом итхэр зыгъэхъазырыгъэр ЕМТИЛӀ Нурбий.

Зэхэзышагъэхэр: Адыгэ Республикэм и Къралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

Къыдзыхыгъэр: Адыгэ Республикэм лъэпкъ ИофхэмкӀэ, ӀэкӀыб къралхэм ащыпсэурэ тилъэп-къэгъухэм адыряӀэ зэпхыныгъэхэмкӀэ ыкӀи кърал жъу-гъэм иамалхэмкӀэ и Комитет

Редактор шъхалэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэщыӀэр: 385000,

кӀ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

редактор шъхалэм иапэрэ

гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшӀэдэкӀыжъ зы-хырэ секретары: 52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыцаушыхъаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын ИофхэмкӀэ, телерадиокеӀэтын-хэмкӀэ ыкӀи зэлы-ӀэсыкӀэ амалхэмкӀэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыпӀэ гъэоры-шӀанӀ, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр **ПИ №10-3892**

Гъэзетым къыхиу-тыхэрэм мышып-къагъэу къахафэ-хэрэмкӀэ къэзыт-хыгъэхэм пшӀэдэ-кӀыжъ ахы. Къа-тхэхэрэмрэ гъэзе-тым щылажъэхэ-рэмрэ яеплъыкӀэ зэтемыфэн ылъэ-кӀышты. Гъэзет-еджэхэм къыт-фагъэхырэ тхы-гъэхэр зэхэтфы-хэрэп ыкӀи къэ-зытхыгъэхэм аӀэкӀэдгъэхъа-жыхэрэп.

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кӀ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр 5641

Индексхэр 52161 52162

Зак. 3782

Хэутыным узыкӀлэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00 ЗыщыкӀэтхэгъэхэ уахътэр Сыхъатыр 18.00